بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/395
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- އިސްތިއުނާފު ޢަރުޟުވި ފަރާތް: އާދަމް ޝަރީފް / އިރުމާގެ، އއ. މަތިވެރި (އައި.ޑީ.ކާޑު ނަންބަރު: A277404)

- ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 06 ޛުލްޙިއްޖާ 1440 / 07 އޯގަސްޓް 2019
- ނިމުނު ތާރީޚް: 03 ރަބީޢުލްއާޚިރު 1442 / 18 ނޮވެންބަރު 2020

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް
ފަނޑިޔާރު ހާތިފް ހިލްމީ
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:
- ނަންބަރު: MH-008/Cr-C/2019
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- ބާވަތް: ޤާނޫނާ ހިލާފަށް މުދާ ހިފެހެއްޓުން
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 27 މޭ 2019
- ނިމުނު ތާރީޚް: 01 ޖުލައި 2019

- **ދައުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH-008/Cr-C/2019 އަމުރު މައްސަލައާ ކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ، އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުން ބެލިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ބަލައިދޭ ފަރާތަކީ ހއ. މަތިވެރި / އިރަމާގެ، އާދަމް ޝަރީފް އެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

01- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH-008/Cr-C/2019 އަމުރު މައްސަލައަށް ބަލާއިރު އެ މައްސަލައަކީ، 2015 ވަނަ އަހަރުގެ އޯގަސްޓުމަހުގެ 01 ވަނަ ދުވަހުގެ ވަގުތެއްގައި ދެ ފުލުހުން ހއ. މަތިވެރި / އިރަމާގެ، އާދަމް ޝަރީފް މަގުމަތީން ހުއްޓުވާ ބަލާފާސްކުރުމަށްފަހު އޭނާގެ އަތުގައިހުރި -/25690ރ. (ފަންސަވީސްހާސް ހަސަތޭކަ ނުވަދިހަ ދިވެހި ރުފިޔާ) ހިފެހެއްޓި، އޭނާ ހައްޔަރުކުރުމަށްފަހު އޭނާގެ މައްޗަށް ވައްކަމުގެ މައްސަލައެއްގެ ތުހުމަތުގައި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 154/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން ދައުވާކޮށް، ބަލާފާނުވުން މައްސަލަ ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުނުވާކަމަށް ބުނެ ޙުކުމްކުރުމަށްފަހު، މިއަދާ ހަމައަށް އައިއިރުވެސް އާދަމް ޝަރީފަށް އަނބުރާ ދިނުމަށް ފުލުހުން އިންކާރުކޮށްފައިވާތީ، އެތަކެތި ލިބިގަތުމަށްއެދި އާދަމް ޝަރީފްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވާ ދަޢުވާ ކޯޓުގެ މައްސަލައެއްކަމާއި،

އެ މައްސަލަ ނިންމަވާފައިވާނީ "ދައުވާގެ އިސްވެ ބަޔާންވެގެން ކަންކަން އެގޮތަށް ހުރުމުން، 2015 ވަނަ އަހަރު އޯގަސްޓުމަހުގެ 01 ވަނަ ދުވަހުގެ ވަގުތެއްގައި ދެ ފުލުހުން ހއ. މަތިވެރި

/ އިރަގާގެ، އާދަމް ޝަރީފް މަޖުމަޢީން ހުއްޓުވާ ބަލާ ފާސްކުރުމަށްފަހު ޢާސާގެ އަތުގައިހުރި -/25690 ރ. (ފަންސަވީސްހާސް ހަސަތޭކަ ނުވަދިހަ ރުފިޔާ) ހިފަހައްޓާ، ޢޭނާ ހައްދަދު ކުރުމަށްފަހު ޢާސާގެ މައްޗަށް ވައްކަމުގެ މައްސަލައެއްގެ ތުހުމަތުކޮށް، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 154/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން ދަޢުވާކޮށް، ހަވާލާދެވުނު މައްސަލަ ޝަރީޢަތަށް ސާބިތު ނުވާކަމަށް ޙުކުމްކުރުމަށްފަހުވެސް، އިސްވެ ދެންނެވުނު ފައިސާ މިއަދާ ހަމައަށް ވެސް ލިބިދީފައި ނުވާކަމަށްބުނެ، އާދަމް ޝަރީފް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްއާ ދެކޮޅަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލަ ޝަރީޢަތުން ބަލާއިރު، ބަޔާންކުރެވުނު ފައިސާގެ މިލްކުވެރި ފަރާތަކީ އާދަމް ޝަރީފް ނޫން ކަމަށް ބެލެވޭނެ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް އޮތްކަން ދައްކާފައިނުވުމުން ދެއްކި ވާހަކައިންނާއި ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން އެނގެން ނެތީމާ، އާދަމް ޝަރީފްގެ އަތުން މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެންދެވުނު -/25690ރ. (ފަންސަވީސްހާސް ހަސަތޭކަ ނުވަދިހަ ރުފިޔާ) އަކީ އާދަމް ޝަރީފްގެ އަމިއްލަ ފައިސާކަމަށް އާދަމް ޝަރީފް ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ބުނެފައިވާތީއާއި، މައްސަލާގައި ހިމެނޭ ދެފަރާތުން ޝަރީޢަތުގައި ދެއްކި ވާހަކަތަކާއި، ހުށަހެޅިފައިވާ އެންމެހައި ލިޔެކިޔުންތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް މިމައްސަލަ މަތީ މިންގަނޑުން ވަޒަންކުރާއިރު، މިފައިސާގެ ބައެއްގެ ފަރާތަކީ އއ.މަތިވެރި / އިރަގާގެ، އާދަމް ޝަރީފް ކަމަށް ޝަރީޢަތަށް ބެލެވޭތީވެ ހިނދު، ބުނެވިދިޔަ ފައިސާއިން އެއްވެސް މިންވަރަކުން އުނިކުރުމެއް ނެތި، އއ.މަތިވެރި / އިރަގާގެ، އާދަމް ޝަރީފަށް މިއަދު (01 ޖުލައި 2019) ން ފެށިގެން ރަސްމީ ބަންދު ނޫން 05 (ފަހެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އިސްވެ ދެންނެވުނު ފައިސާ -/25690ރ. (ފަންސަވީސްހާސް ހަސަތޭކަ ނުވަދިހަ ރުފިޔާ) ހަވާލުކުރުމަށް، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ މައްޗަށް އަމުރުކޮށް، މި މައްސަލަ ނިންމައިފި." މިފަދައިންނެވެ.

-02 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH-008/Cr-C/2019 އަދުރު މައްސަލަ އެކޯޓުން ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން އި

މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް 03 (ތިނެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅާ އިސްތިއުނާފަށާ ބެހޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ؛

- **ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ،** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH-008/Cr-C/2019 އަމުރު މައްސަލައިގައި ނިންމުމަށްފައިވާ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 36 ވަނަ މާއްދާއާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 37 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމަށް ފުރިހަމައަށް ރިއާޔަތްކުރެއްވުމެއްނެތި ނިންމަވާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.
- **ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ،** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH-008/Cr-C/2019 އަމުރު މައްސަލައިގައި ނިންމުމަށްފައިވާ ޤަވާއިދު ނަންބަރު: 2017/R-76 (ޕްރޮސިކިއުޝަންކުރުމުގެ އިޖުރާއަތުގެ ޤަވާއިދު)ގެ 9 ވަނަ މާއްދާއާއި އެ ޤަވާއިދުގެ 14 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމަށް ފުރިހަމައަށް ރިއާޔަތްކުރެއްވުމެއްނެތި ނިންމަވާފައިވާ ނިންމުމެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.
- **ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ،** އާދަމް ޝަރީފުގެ އަތުން ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެންދެވުނު ފައިސާތަކުގެ ތެރެއިން -/20350ރ (ވިހި ހާސް ތިންސަތޭކަ ފަންސާސް ރުފިޔާ) އަލީ އާދަމް ޝަރީފުގެ ފައިސާ ނޫންކަން މަދަނީ މިންގަނޑުން ސާބިތުވާވަރަށް ހެއްކާއި ދަލީލު ލިބިފައިވީނަމަވެސް، މިފައިސާގެ މިލްކުވެރި ފަރާތަކީ އާދަމް ޝަރީފު ނޫންކަމަށް ބެލެވޭނެ އެކަށީގެންވާ ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ބަޔާންކޮށް މައްސަލަ ނިންމަވައި، މިފައިސާ އާދަމް ޝަރީފާ ހަވާލުކުރުމަށް އަމުރުކުރައްވާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

-03 ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު MH-008/Cr-C/2019 އަމުރު މައްސަލަ އެކޯޓުން ނިންމަވާފައިވާ ޝަކްލު ނުވަތަ ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ، އިސްތިއުނާފަށާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި

މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކާއި ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ މައްޗަށް ޝަރުޢީ ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ވިސްނާ ބަލާއިރު، މިމައްސަލަ ބެލުމުގައި ބައިވެރިވި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް އެންމެންނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.

- **ފަނޑިޔާރު ޝާހިދު ރިޟްވީގެ ރައުޔު:** މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް އާއި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް ތާއީދުކުރެއްވެއެވެ.

04- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: MH-008/Cr-C/2019 ޤަޟިއްޔާއިން ބަލާ ނިންމާފައިވާ މައްސަލައަކީ، 01 އޮގަސްޓު 2015 ވަނަ ދުވަހުގެ ވަގުތުކޮޅެއްގައި، އެލްބިއަން ސްޓޯރ އަށް ވަގަށްވަދެ އެފިހާރައިގެ ތިޖޫރީ ފަޅާލައިގެން -/20,350ރ. (ވިހިހާސް ތިންސަތޭކަ ފަންސާސް ރުފިޔާ) ވަގަށް ނަގާފައިވާކަމަށް، ހަމަ އެ ދުވަހުގެ 05:40 އެހާކަންހާއިރު، މަޖީދީމަގުގެ ކާލާސް ފިހާރަ ކައިރިން އާދަމް ޝަރީފް ހިފަހައްޓާ، ފުލުހުންގެ ބެލުމުގެ ދަށަށް ގެންގޮސް، އޭނާގެ ހަށިގަނޑު ބާލާފާސްކުރި ކުރުމުގައި އޭނާގެ އަތުގައި އޮތް ކޮތަޅެއްގެ ތެރެއިން މިފައިސާ ފެނިފައިވާތީ، އޭނާ ހައްޔަރުކުރެވުން، އޭނާގެ މައްޗަށް ވައްކަންކޮށްގެން ހުށަހަޅާފައިވާ ދުވާ ބަލައިގަތުމުގެ ކުރިން ދަޢުވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 154/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާއިން[1] ކުރުމުން، އެ ދަޢުވާ އޭނާގެ މައްޗަށް ސާބިތުނުވާކަމަށް ބުނެވި ކުރުމަށްފަހުގައިވެސް، މި ފައިސާ އޭނާއާ ޙަވާލުކުރުމަށް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް އިން އިންކާރުކޮށްފައިވާތީ، މި ފައިސާ ލިބިގަތުމަށް އެދި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ މައްޗަށް އާދަމް ޝަރީފް ދައުވާކުރުމުން ބަލާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

[1] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 154/Cr-C/2016 ޤަޟިއްޔާގައި ދައުލަތުން 13 މާރިޗު 2016 ގައި ޝަރީޢަތަށް ދިޔައިވާ ބަޔާން.

-05 އެ މައްސަލައިގައި އާދަމް ޝަރީފް ލިބިގެންވަނީ އުދުން ފައިސާ 01 ޖުލައި 2019 އިން ފެށިގެން ރަސްމީ ބަންދު ނޫން 05 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، އާދަމް ޝަރީފަށް ހަވާލުކުރުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް އަށް އަންގައި، އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ.

-06 ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ބަލާފައިވާ އެ މައްސަލައަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މުދާ ހޯދުމަށް އެ މުދަލުގެ ވެރިފަރާތްތަކަށް ބޭނާ ފަރާތުން ދައުވާކުރުމުން ބަލާފައިވާ މައްސަލައެއްކަން އެނގެއެވެ.[2]

-07 މި މައްސަލައިގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން 03 އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއެއް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ހުށަހަޅާފައިވާ ފުރަތަމަ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއަކީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: MH-008/Cr-C/2019 ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމާފައިވާ ނިންމުމަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 36 ވަނަ މާއްދާއާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 37 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމަށް ފުރިހަމައަށް ރިޢާޔަތްކުރެއްނުވި ނިންމުމެއްކަމަށްބުނެ ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއެވެ.

-08 އިސްތިއުނާފީ މި ނުކުތާގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ މާއްދާތަކަށް ބަލާލުމުގެ ގޮތުން އެންމެ ފުރަތަމަ ބަލައިލަން ޖެހެނީ ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބަލާލުން މުހިންމުވެއެވެ. އެ އަކުރުގައި ލިޔެވިފައިވަނީ،

[2] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: MH-008/Cr-C/2019 ޤަޟިއްޔާގެ އަމުރު މައްސަލަ ނިމުނުގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައި.

"ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރާ އިދާރާތަކުން މި ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓި މުދަލެއް ހިފެހެއްޓިފައިވަނީ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ކަމަށް ބުނެ، ނުވަތަ އެ މުދަލުން ބަރީއަވުމުގެ ސަބަބުން ގެއްލުން ލިބޭ ކަމަށް ބުނެ އެ މުދާ ހޯދުމަށް އެދި ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު، އެ މުދަލެއްގެ ވެރިފަރާތަށް ލިބިގެންވެއެވެ."

މިފަދައިންނެވެ. މި މާއްދާއަކީ އެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓި މުދަލެއް ހޯދުމަށް އެދި ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު އެ މުދަލެއްގެ ވެރިފަރާތަށް ދޭ މާއްދާއެކެވެ. އަދި އެ މާއްދާ ތަޠްބީޤުކުރަންވީ ގޮތް ދެނެގަތުމަށްޓަކައި މި މާއްދާގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވާ އެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާލުން މުހިންމެވެ. މިގޮތުން އެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ލިޔެފައިވަނީ،

"ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން އަމިއްލަ ތަނެއް ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި، ހުރިހާ ގޮތެއްގައި ބަންދުކުރުމަށް އެ އަމުރުން ހިފެހެއްޓުމަށް ހުއްދަދޭނާ އެއްޗެއްގެ، ނުވަތަ ކުށެއްކުރުމުގެ ހޯދާފައިވާ މުދަލެއް ކަމަށް ބުނެވޭގައި އެކަށީގެންވާ ހެކި ލިބިފައިވާ އެއްޗެއްގެ ތެރޭ އަދި ވިޔެއް ނަގުދުގެ ނުވަތަ އެ އެއްޗަކުން ސާބިތުވާ ނަގުދުގެ ނުވަތަ އެ އެއްޗަކުން ބައެއް ނުވަތަ އެ އެއްޗެއް އެކުގައި ހިފެހެއްޓުމުގެ ބާރު ޤާނޫނު ތަންފީޒުކުރާ އިދާރާގެ އޮފިސަރުންނަށް ލިބިގެންވެއެވެ."

މިފަދައިންނެވެ. އަދި އެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ތަފްޞީލްކޮށްދީފައި ހުރި އަޙްކާމުތަކަށް ބަލާއިރުގައި، އެ މާއްދާގެ (ހ)، (ށ)، (ނ)، (ރ)، (ބ)، (ޅ)، (ކ)، (އ)، (ވ)، (މ)، (ފ) އަދި (ދ) ގައިވާ އަޙްކާމަށް ގުޅިފައިވަނީ، ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ތަނެއް ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި ހިފެހެއްޓޭ މުދަލާއެވެ. އެހެންކަމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން މުދަލު ހޯދުމަށް އެދި އެ މުދަލުގެ ވެރިފަރާތަށް ދައުވާކުރެވޭނީ، އެ ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދައިން ކޯޓު އަމުރެއްގެ ދަށުން ތަނެއް ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި ޤާނޫނު

ތަންފީޛުކުރާ އިދާރާއަކުން ހިފެހެއްޓޭ މުދަލެއް ހޯދުމަށެވެ. އަދި މިކަން މި ކޯޓުން ކުރިން ބަލައި ނިންމާފައިވާ ޕްރޮސިކިއުޝަން ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އުމްރާ ނަޢުޝާދު ޢަލީ (2020)[3] އެވެ ހިޔުން ޤަޟިއްޔާގެ ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުގޮތުގެ ހުލާސާ ޕެރެގްރާފުގެ 3.3 ވަނަ ނަންބަރުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

09- އިސްތިޢުނާފުކޮށްފައިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: MH-008/Cr-C/2019 ޤަޟިއްޔާގައި އާދަމް ޝަރީފް ކުރުމަށް އުޅުނުގައިވާ ފައިސާއަކީ ކޯޓު އަމުރެއް ދަށުން ތަންފީޛު ބަލައި ފާސްކުރުމުގައި ކްރެޑިޓްފެސް ޓޫރިސް ސަރވިސް އިން ހިފެހެއްޓިފައިވާ ފައިސާއެއްކަމަށްވާތީ، މި ފައިސާ ހޯދުމަށް ގާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގާނޫނު) ގެ 37 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން އާދަމް ޝަރީފް އަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި ދައުވާއެއް ނުކުރެވޭނެއެވެ. އަދި އެ މާއްދާއާ ބަލާއިރު މި މައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ލިބިގެން ނުވެއެވެ.

10- މި މައްސަލައިގައި ހިފެހެއްޓިފައިވާ ފައިސާ ހޯދުމަށް އާދަމް ޝަރީފް ދައުވާކުރައްވާފައިވަނީ، ގާނޫނު އަސާސީގެ 65 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ބައެއްގެ ޙައްޤު ދައުވާ ކުރުމަށް އާންމު އުސޫލުގެ ދަށުންނެވެ. މިގޮތުން މި މައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ލިބިގެންވަނީ މަދަނީ މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ ކޯޓަށެވެ. މާލޭގައި ހުރި މި މައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ލިބިގެންވަނީ ސިވިލް ކޯޓަށެވެ.[4] އަދި މި މައްސަލަ މީގެ ކުރިން އާދަމް ޝަރީފް ސިވިލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މި މައްސަލަ އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 891/Cv-C/2019 ޤަޟިއްޔާއިން ބަލަމުންދަނިކޮށް، މި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ފައިސާ އާދަމް ޝަރީފް އަށް ލިބިދިނުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: MH-008/Cr-C/2019 ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމްކޮށްފައިވާތީ، އެ މައްސަލަ ބާޠިލުކޮށްދިނުމަށް އާދަމް ޝަރީފް ސިވިލް ކޯޓުގައި އެދުމުން، އާދަމް ޝަރީފް އެދިފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން އެ މައްސަލައެއް ދައުވާ ޚާރިޖު ސިވިލް ކޯޓުން ބާޠިލުކުރެވިފައިވެއެވެ.

[3] 2020/HC-A/46

[4] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު: 2020/HC-A/46 ޤަޟިއްޔާގެ ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުގޮތުގެ ޚުލާސާ ޕެރެގްރާފުގެ 3.8 ވަނަ ނަންބަރުގައި.

11- މި މައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ކުރިމިނަލް ކޯޓަށް ލިބިގެންވާތީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ހުށަހަޅާފައިވާ ފުރަތަމަ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، ކުރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނަންބަރު: MH-008/Cr-C/2019 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް އުވާލައިދީ ބާޠިލުކުރަންޖެހެއެވެ. އަދި މި އިސްތިއުނާފު ނުކުތާގެ އިތުރުން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން މި މައްސަލައިގައި ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކަކީ، މި މައްސަލަ ބެލުމުގެ އިޚްތިޞާޞް ލިބިގެންވާ ކޯޓުގައި ހުށަހަޅާފައިނުވުން، އެ ކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމުގެ ފުރުޞަތު އޮތް ނުކުތާތަކަކަށެވެ. އަދި އެ ނުކުތާތަކާމެދު ދުރާލާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅައިފިނަމަ، އެ މައްސަލަ މަޢުޟޫޢީ ގޮތުން ބަލާ ދަށު ކޯޓުގެ ނިންމުމަކަށް އަސަރުކުރާނެކަމަށްވާނަމަވެސް، އެ ނުކުތާތަކާމެދު މި މައްސަލައިގައި ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހޭކަމަށް ނުފެނެއެވެ.

12- ވީމާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މިޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންނަށް އެއްބަސްވެ ފެނޭތީ، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ފުރަތަމަ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: MH-008/Cr-C/2019 ޤަޟިއްޔާގައި ނިންމާފައިވާ ބަދަލު ގެންނަން ޖެހޭކަމުގައެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ދަންނަވާލެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގައި ހުރުމުން، ކުރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު: MH-008/Cr-C/2019 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް މި މައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އެއްބަސްވުމުން ބާޠިލުކޮށްފީމެވެ.